Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 28 stycznia 1933 r. 801.

Treść numeru:

-----oOo-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"T r i m i t a s" o t e n d e n c j a c h n i e m i e c k i c h w s t o s u n k u d o L i t w y . "Trimitas" Nr.4. z 26.I.33. Artykuł p.t. "Do czego dąży Berlin". Streszczenie:

Każdego Litwina dziwi bardzo prowadzona przez Niemców propaganda w sprawie Kłajpedy. Ostatnio odbył się w Niemczech cały szereg wieców protestacyjnych, na których rozbijano zaciekłą naganką na Litwę, domagając się zwrotu Kłajpedy Niemcom. Dziwić się należy że Niemcy obrali za objekt swych żalów i protestów właśnie Kłajpedę. Przecież nietylko Litwa otrzymała część należących dawniej do Niemiec ziem. Litwa pod tym względem, jeżeli nie liczyć Belgji i Czechosłowacji, stoi na ostatnim miejscu, gdyż otrzymała tylko 2.657 km.kw. ze 141 tys. ludności, podczas gdy n.p. Polska otrzymała 46.150 km.kw. z 3.856 tys. ludności. pozatem na obszarze Kłajpedy jak wiadomo wprowadzono szeroką autonomję, czego nie da się powiedzieć o innych ziemiach, które odpadły od Niemiec. Widocznie Niemcy tłumaczą sobie łagodność litewską jako objaw słabości i dlatego atakują Litwę. Niemcom imponuje tylko siła.

Litwini są niewielkim narodem. Niemcy są od Litwinów wielokrotnie potężniejsi. Jednak Niemcy mają też potężnych wrogów. Gdyby Niemcy sprobowali siłą zmieniać swe obecne granice, to przeciwko Niemcom powstaliby wszyscy sąsiedzi: Polacy, Francuzi, Belgijczycy, Czechosłowacy, Duńczycy. Na mocy traktatu lokarneńskiego musiałyby przeciwko Niemcom wystąpić też Anglja i Włochy. Tak więc czy inaczej nie należy się alarmów niemieckich obawiać. Litwini dotrzymają tego co podpisali, lecz ze swych praw nie zrezygnują.

K r o n i k a .

O c e n a a r t y k u ł u "K u r j e r a W i l e ń s k i e g o" o K ł a j p e d z i e w "T r i m i t a s i e" "Trimitas" /Nr.4. I.33./: Dziesięciolecie Kłajpedy znalazło głośne echo w prasie polskiej. Między innemi "Kurjer Wileński" Nr.15 poświęcił tej sprawie dłuższy artykuł wstępny, nie obeszło się przytem bez przekręcenia faktów i tendencji. Zdaniem "Kurjera" "zdrowy rozsądek Litwina przyćmiewa legendę o "wrogiej" Polsce". "Nie panowie Polacy - pisze od siebie "Trimitas" - rozsądek Litwina zaćmiewa legenda bagnetu, legenda podstępnie zrealizowana 9 października 1920 roku".

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ZYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

N o w e p r o j e k t y u s t a w o e k s p l o a t a c j i p r z e d s i ę b i o r s t w p a ń s t w o w y c h i m i e j s k i c h . Prasa Kowieńska /I.33./: Rada Stanu opracowuje obecnie projekt ustawy o eksploatacji przedsiębiorstw państwowych i miejskich i nadzorze nad koncesjami elektrowni i innych przedsiębiorstw. Projekt ustawy w krótkim czasie ma być gotowy.

S p r a w a p ł a c d u c h o w i e ń s t w a . Prasa Kowieńska /I.33./: Ponieważ Kurja Biskupia nie dostarczyła Ministerstwu Oświaty spisu duchownych, uprawnionych do pobierania pensji, Gabinet Ministrów polecił Ministerstwu Oświaty przesyłać gaże księżom przekazami pocztowemi.

D o k o ł a n o w y c h p a s z p o r t ó w . Prasa Kowieńska /I.33./: Jak podają pisma, w nowych paszportach podane będzie jedynie obywatelstwo bez oznaczenia narodowości i wyznania. Pozatem policja kryminalna wyraziła życzenie, aby nowe paszporty zaopatrywać w odciski palców właścicieli.

S m i e r ć b r a t a P r e z y d e n t a S m e t o n y . "Liet.Aidas" /Nr.21. I.33./: 25 stycznia zmarł wskutek zapalenia płuc starszy brat Prezydenta Smetony - Ignacy Smetona.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

O t w a r c i e b i a ł o r u s k i e g o u n i w e r s y t e t u l u d o w e g o . "Echo" /Nr.24. I.33./: 22 stycznia nastąpiło w Kownie otwarcie białoruskiego uniwersytetu ludowego. W uroczystości tej wzięło udział wielu przedstawicieli władz litewskich. Między innemi przemawiał burmistrz Kowna inż. Graurokkas, prof.M.Biržyszka i inni.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

"Memeler Dampfboot" o g ł o s a c h p r a s y l i t e w s k i e j n a t e m a t K ł a j p e d y . "Memeler Dampfboot" Nr.22. z 26.I. 33. art. p.t. "Rachuby mleczarki". Streszczenie:

Znana jest historja o mleczarce, która niosąc mleko do miasta układała piękne plany na przyszłość. Rozbicie się dzbanka z mlekiem plany te unicestwiło. Historja ta przypomina rozważania zarówno litewskich posłów w sejmiku kłajpedzkim, jak też głosy prasy litewskiej o sytuacji w Kłajpedzie. Rozważania te i głosy są w gruncie rzeczy w przeważnej mierze jedynie wytworem mózgu niestety nie tak niewinnym jak rojenia mleczarki. Zwłaszcza chodzi o zarzuty pod adresem dyrektorjatu kłajpedzkiego odnośnie wydatków. W 1928 r. wydatki te wynosiły 18 miljonów litów. W 1933 r. wyn...ą w preliminarzu 19.112.445 litów. Prasa litewska usiłuje przedstawić sprawę tę w takim świetle, aby się zdawać mogło iż aparat administracyjny Kłajpedy jest kosztownym luksusem, na który w obecnych czasach nie można sobie pozwolić.

Zarzuty prasy litewskiej, w pierwszym rzędzie "Lietuvos Aidasa" odpadają, jeżeli się uwzględni, że w 1927 r. budżet państwa litewskiego wynosił 242 milj.litów, zaś w 1932 r. 282 milj.litów. W porównaniu więc z Kłajpedą, której wydatki wzrosły zaledwie o 1/18 wydatki ogólno państwowe wzrosły o 1/6, a więc trzy razy więcej. Zarzuty wysuwane przez prasę litewską, pod adresem rzekomo kosztownego aparatu administracyjnego Kłajpedy są przeto nieuzasadnione, lekkomyślne a nawet złośliwe.

K r o n i k a .

B u d ż e t k ł a j p e d z k i w s e j m i k u . Prasa Kowieńska /I.33./: 23 bm. odbyło się pierwsze posiedzenie drugiej zwyczajnej sesji Sejmiku kłajpedzkiego. Na wstępie na wniosek Krausa pozostawiono dawne prezydjum w składzie: Dresslera /prezes/, Meyera /wiceprezes/ i Waszkisa /II wicepr./. Następnie w I czyt. przyjęto projekt ustawy o obowiązku składania do skarbu kraju części zarobków rejentów, poczem rozważano sprawy mieszkaniowe.

Następnie Sejmik uchwalił zatwierdzić budżet z r.1926, zwalniając od odpowiedzialności ówczesne Dyrektorjum. W sprawie tej wyczerpująco wypowiedział się Kybrancas, zaznaczając, że w r.1926 poczyniono około 200 tys.lit. niepotrzebnych wydatków, jak to - 30 tys.lit. na podróż do Genewy, z czego z 12 tys. jeszcze dotychczas nie zdano sprawy, 12 tys.lit. stracono na niewłaściwych operacjach leśnych i t.p. Kybrancas w dalszym ciągu podkreślił wadliwość gospodarki leśnej w kraju, gdzie wycina się przeważnie o wiele więcej,niż na to zezwalają obliczenia. Wobec tego wszystkiego nic dziwnego, że w r.1926 skarb kraju miał 1.412.571 lit.deficytu, podczas gdy jeszcze w r.1925 za czasów rządów Dyrektorjum litewskiego nadwyżka wynosiła 1.538.910 lit.

W dalszym ciągu Sejmik przyjął w II czyt. budżet kraju na r.1933 w sumie 19.118.445 lit. Pozycje wpływów są następujące: opłaty bezpośrednie 4.099.500 lit. /3.977.000 lit. w roku ub./, opłaty pośrednie 1.650.000 lit. /2.034.000/, skarbowe 8.115.000 lit., wpływy z sądów 1.513.000 lit. /rozchody - 1.824-940 lit./, dochody przewidziane z lasów 1.035.000 lit. /1.635.000/, policja 1.042.300 /1.021.360/, potrzeby socjalne 876 tys.lit. /757.000/, szkoły początkowe 3.507.395 /3.468.500/, duchowieństwo 674.205 /670.000/ i inne.